

SKRB ZA ODNOSE – NAJBOLJŠA PREVENTIVA PRED NASILJEM

Fostering Relationships as Ideal Violence Prevention Strategy

Tokratno številko soustvarjamo tri kolegice, ki smo na različne načine povezane z osrednjo temo, pa tudi med seboj. Vse tri, dr. Sonja Pečjak, dr. Katja Košir in odgovorna urednica, smo psihologinje. Vse tri smo postale psihologinje iz istega razloga – ker nas najbolj od vsega zanimajo odnosi: odnosi med ljudmi oz. to, kar imamo ljudje med seboj. Iz istega razloga smo se tudi našle: povezale so nas teme, kot so odnos učitelja do učenca, klima in dobro počutje oz. dobrobit, medvrstniški odnosi in medvrstniško nasilje, starševski in vzgojni stili, čustvene in socialne veščine, empatija ipd. In iz istega razloga smo se odločile, da bo tokratna številka revije namenjena prav tem temam.

Sonja in Katja sta (so)avtorici odmevnih publikacij o psihosocialnih odnosih v šoli, obe se ukvarjata z medvrstniškim nasiljem, tako raziskovalno kot svetovalno. Na vse nas se obračajo novinarji, ko je treba komentirati aktualne dogodke na to temo, kolegico Katjo pa pogosto vabijo šole, ki se soočajo s to problematiko. Obe, Katja in Sonja, sta s svojimi sodelavci in študenti izvedli nekaj odličnih raziskav na to temo. Odgovorna urednica pa sem soavtorica zbirke Vključujoča šola in koordinatorica projekta Varo in spodbudno učno okolje (nad katerim

sta kot konzulentki bdeli prav oni dve), v katerem je v prvi »triletki« z velikim zadovoljstvom uspešno sodelovalo 63 vzgojno-izobraževalnih zavodov, v novi, ki smo jo ravnokar začeli, pa se nam je pogumno pridružil 90 novih šol!

O vsem tem pišemo v tokratni številki. Predvsem pa sporočamo dvoje: da se je vredno vedno znova truditi za spoštljive in vključujoče odnose (saj kar trije članki dokaj enoznačno prikazujejo negativne posledice nasilja v odnosih, pa naj gre za medvrstniško nasilje ali za nasilje dijakov nad učitelji) in drugič, da je v

jedru spoprijemanja z vsakovrstnimi težavami, pa naj gre za nasilje ali čustvene stiske, dobra preventiva. Ne želimo ponavljati izpraznjenih fraz, ampak resnično verjamemo, da se vse skupaj nastavlja v vsakodnevnem življenju v razredu: skozi drobne učiteljeve prijeme, z njegovim prepričljivim zgledom in spodbudno odločnostjo (kombinacijo jasnih pričakovanj in naklonjene podpore), skozi podpiranje in promoviranje empatije, solidarnosti, sočutnih in skupnostnih praks ... Nenasilje in varno ter spodbudno učno okolje živimo skozi številne pogovore in refleksije, izkustvene delavnice in prepletenost pouka z odnosno kompetenco: učiteljev in učencev.

*Dr. Zora Rutar Ilc,
odgovorna urednica
Zavod RS za šolstvo*

*Dr. Sonja Pečjak,
Univerza v Ljubljani,
Filozofska fakulteta,
Oddelek za psihologijo*

*Dr. Katja Košir,
Univerza v Mariboru,
Filozofska fakulteta,
Oddelek za psihologijo*